

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
підприємництва, торгівлі та
біржової діяльності
«25» серпня 2020 р.
протокол № 1

ПОЛОЖЕННЯ

про проведення предметної олімпіади з дисципліни «Економіка підприємства»

Мета проведення олімпіади – розвиток творчих здібностей та формування економічного мислення, навичок підприємницького і комерційного підходу у студентів до розв’язання виробничих завдань з питань економіки підприємства, підвищення професійної компетентності та підготовленості до практичної діяльності в сучасних умовах.

Строк проведення олімпіади – олімпіада проводиться в грудні місяці, III навчального семестру та травні місяці IV навчального семестру.

Контингент учасників олімпіади – студенти факультету економіки та бізнесу спеціальностей: «Маркетинг», «Менеджмент», «Фінанси, банківська справа та страхування», «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», «Облік та оподаткування»

Методика проведення першого (внутрівузівського) туру олімпіади. Олімпіада проводилась в два етапи. На першому етапі відбір переможців здійснювався на базі результатів відповідей на тести за темами дисципліни. Переможці першого етапу приймають участь у другому етапі. На другому етапі учасники відповідають письмово на теоретичне питання та вирішують практичну частину завдання.

Переможці відбираються для участі в обласній та всеукраїнській предметній олімпіаді.

Журі олімпіади:

- голова журі - ведучий викладач дисципліни.
- члени журі - викладачі кафедри

Заохочення для переможців олімпіади - за результатами олімпіади переможці заохочуються різноманітними формами матеріального і морального стимулювання.

Порядок оновлення матеріалу для проведення олімпіади.

Запитання до першого етапу оновлюються щорічно і затверджуються на засіданні кафедри.

Критерії відбору переможців для участі у Всеукраїнській олімпіади. Кожен білет складається з трьох завдань. Бали розподілено наступним чином:

- **перше завдання (тестові) (загальна кількість питань 30)– 30 балів:**
- **друге завдання (теоретичне) – 30 балів:**
  - повна відповідь – 20...30 балів;
  - неповна відповідь – 10...19 балів;
  - наведені поняття без розкриття їх сутності – 1...9;
- **третє завдання (практичне) – 40 балів:**
  - розв'язано задачу, зроблені розвернуті висновки – 36...40;
  - розв'язано задачу, висновки не зроблені – 16...20;
  - відсутність розв'язку – 0.

Зав. кафедри підприємництва, торгівлі
та біржової діяльності

к.е.н., доц. Л.О. Болтянська

Тести
для предметної олімпіади
з дисципліни «Економіка підприємства»

1. Згідно з Господарським кодексом України, підприємство – це:

- 1) самостійний суб'єкт господарювання, створений компетентним органом державної влади, або місцевого самоврядування, або іншими суб'єктами для задоволення суспільних і особистих потреб шляхом систематичного здійснення виробничої, науково-дослідної, торговельної та іншої господарської діяльності.
- 2) самостійний суб'єкт господарювання, що має у власності відособлено майно і відповідає щодо своїх зобов'язань цим майном;
- 3) цілісна сукупність взаємодіючих структур, поєднаних для досягнення визначених цілей;
- 4) самостійний суб'єкт господарювання, створений компетентним органом державної влади, або місцевого самоврядування, для задоволення суспільних потреб шляхом систематичного здійснення науково-дослідної діяльності;

2. Суб'єктами господарювання виступають:

- 1) господарські організації, громадяни України, іноземці та особи без громадянства, філії і представництва;
- 2) комерційні організації, юридичні особи,
- 3) господарські організації, громадяни України, особи без громадянства;
- 4) філії та представництва;

3. Біржі праці, центри підготовки кадрів, державні фонди сприяння зайнятості, пенсійні фонди – забезпечують ефективне функціонування ринку:

- 1) праці;
- 2) капіталу;
- 3) товарів;
- 4) цінних паперів;

4. Підприємництво - це:

- 1) самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку;
- 2) самостійна систематична господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання без мети одержання прибутку;
- 3) господарська діяльність організації, створеної і зареєстрованої у встановленому законом порядку, певним чином організованої як єдине ціле;
- 4) діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виконання робіт чи надання послуг не вартісного характеру;

4. Підприємницька діяльність, яка орієнтується на виробництво й просування на ринок традиційних або інноваційних видів товарів – це:

- 1) виробнича;
- 2) посередницька;
- 3) інноваційна;
- 4) фінансова;

5. Фізичні чи юридичні особи, які представляють посередницькі інтереси виробників, або споживачів – це:

- 1) посередники;
- 2) підприємці;
- 3) приватники;
- 4) співвласники;

6. Форма господарювання, за якої посередник діє від імені та на користь відповідного виробника або споживача – це:

- 1) агентування;
- 2) аукціони;
- 3) опціони;
- 4) торгово-комерційна діяльність;

7. Підприємство вважається створеним і набуває прав юридичної особи:

- 1) з дня його державної реєстрації;
- 2) з дня затвердження статуту;
- 3) з моменту реєстрації заяви про створення підприємства;
- 4) з моменту усної домовленості між партнерами;

8. В державних підприємствах статут затверджується:

- 1) державним органом за участю трудового колективу;
- 2) власником майна;
- 3) виборчим органом трудового колективу;
- 4) державними органами;

9. Статут підприємства – це:

- 1) комплекс обов'язкових правил, що регулюють його взаємовідносини з іншими суб'єктами господарювання, а також індивідуальну діяльність;
- 2) комплекс обов'язкових правил, що регулюють його індивідуальну діяльність;
- 3) комплекс обов'язкових правил, що регулюють його взаємовідносини з трудовим колективом;
- 4) комплекс обов'язкових правил, що регулюють його взаємовідносини з державою;

10. Угода між трудовим колективом в особі профспілки та адміністрацією або власником, яка щорічно переглядається і регулює їх виробничі, економічні і трудові відносини – це договір:

- 1) колективний;
- 2) трудовий;
- 3) комерційний;
- 4) сумісний;

11. Підприємство, яке засноване на власності та праці громадян України - членів однієї сім'ї – це:

- 1) сімейне;
- 2) індивідуальне;
- 3) приватне;
- 4) комунальне;

12. Підприємство, засноване на власності окремого громадянина України, з правом найму робочої сили – це:

- 1) приватне;
- 2) індивідуальне;
- 3) сімейне;
- 4) кооперативне;

14. Діяльність, яка охоплює науково-технічні інноваційні розробки, впровадження технічних, організаційних та інших нововведень -це:

- 1) інноваційною діяльністю;
- 2) соціальною діяльністю;
- 3) комерційна діяльність;
- 4) виробнича діяльність;

15. Елементи середовища, які впливають на формування загальної макро-атмосфери бізнесу і які не знаходяться у зв'язку з підприємством постійно - це:

- 1) макросередовище;
- 2) мікросередовище;
- 3) внутрішнє середовище;
- 4) зовнішнє середовище;

16. Процес перевірки виконання прийнятих рішень та оцінки досягнутих за певний період результатів виконує функція:

- 1) контролю;
- 2) організаційна;
- 3) мотиваційна;
- 4) координування;

17. Методи, які реалізують мотиви соціальної поведінки людини – це:

- 1) соціально – психологічні;
- 2) економічні;
- 3) соціально-економічні;
- 4) організаційні;

18. Підрозділи, які здійснюють технічне обслуговування та ремонт засобів праці, монтаж і введення і дію нового устаткування відносяться до господарства:

- 1) ремонтного;
- 2) інструментального;
- 3) енергетичного;
- 4) складського;

19. Покупцями є особи, які:

- 1) приймають рішення про придбання товару;
- 2) використовують товар;
- 3) реалізують товар;
- 4) всі відповіді вірні.

20. Ціна - це:

- 1) всі відповіді вірні;
- 2) економічна категорія, що означає суму грошей, за яку продавець хоче продати товар;
- 3) економічна категорія, яка означає суму грошей за яку покупець готовий купити товар;
- 4) грошове вираження вартості товару;

21. На рівень ціни впливають наступні фактори:

- 1) всі відповіді вірні;
- 2) співвідношення попиту і пропозиції;
- 3) витрати, якість;
- 4) монополізм, кон'юнктура ринку, інфляція;

22. Функція, яка спонукає до стимулювання впливу ціни на виробництво та споживання різних видів продукції:

- 1) стимулююча;
- 2) збалансованості попиту і пропозиції;
- 3) обліково-інформаційна;
- 4) розподільча;

23. Ціна, яка встановлюється виробниками або реалізаторами, які є монополістами і займають найбільший сегмент ринку – це:

- 1) монопольна;
- 2) конкурентна;

- 3) номінальні;
- 4) ціна виробника;

24. Ціна, яка складається на конкурентному ринку під впливом попиту і пропозиції – це:

- 1) конкурентна;
- 2) номінальні;
- 3) монопольна;
- 4) договірна;

25. Сукупність економічних і організаційних заходів, спрямованих за допомогою цін на досягнення кращих результатів господарської діяльності, забезпечення стійкості збуту, одержання прибутку – це політика:

- 1) цінова;
- 2) товарна;
- 3) маркетингова;
- 4) планова;

26. Методи ціноутворення при яких ціну визначають в залежності від попиту споживачів - це:

- 1) попит споживачів;
- 2) витратний;
- 3) на основі конкуренції;
- 4) пропозиції;

27. За допомогою даного методу визначають ціну, коли має місце конкурентна боротьба товаровиробників:

- 1) за рівнем конкурентоспроможності товару;
- 2) на підставі торгів;
- 3) за рівнем конкурентоспроможності підприємства;
- 4) вірна відповідь відсутня.

28. Витратний метод ціноутворення, при якому до витрат додається фіксований розмір прибутку – це метод:

- 1) витрати плюс прибуток;
- 2) цільове ціноутворення;
- 3) надбавок до ціни;
- 4) мінімальних витрат;

29. За допомогою даного методу визначають ціну, коли має місце конкурентна боротьба товаровиробників:

- 1) за рівнем конкурентоспроможності товару;
- 2) на підставі торгів;
- 3) за рівнем конкурентоспроможності підприємства;
- 4) вірна відповідь відсутня.

30. Науково обґрунтована гіпотеза щодо ймовірного майбутнього стану підприємства, діяльності його підрозділів та ділянок, а також економічних показників його розвитку – це:

- 1) прогноз;
- 2) збут;
- 3) виробництво;
- 4) вірної відповіді не існує;

31. Передбачення майбутнього попиту на товари і послуги з метою кращого обґрунтування відповідних планів передбачає прогнозування:

- 1) попиту;
- 2) збуту;
- 3) виробництва;

4) ринкової інфраструктури.

32. Загальні питання диверсифікації в майбутньому, політики власності вирішують плани:

- 1) довгострокові;
- 2) середньострокові;
- 3) поточні;
- 4) короткострокові;

33. Планування, яке призначене вирішувати конкретні внутрішні проблеми передбачають плани:

- 1) короткострокові;
- 2) середньострокові;
- 3) довгострокові;
- 4) перспективні;

34. План, який включає заходи щодо науково-дослідницьких робіт, освоєння виробництва нових видів продукції – це:

- 1) розвитку науки і техніки;
- 2) виробництва продукції;
- 3) підвищення економічної ефективності;
- 4) матеріально-технічного забезпечення;

35. План, в якому здійснюється розрахунок фінансових показників – це:

- 1) фінансовий;
- 2) виробництва продукції;
- 3) підвищення економічної ефективності;
- 4) розвитку науки і техніки;

36. Вид стратегії, за якою швидко зростає попит на продукцію, зростає обсяг продажу і прибутку – це:

- 1) зростання;
- 2) розвитку;
- 3) стабілізації;
- 4) виживання;

37. Система завдань з виробництва і доставки продукції споживачам відповідно до номенклатури, асортименту, належної якості і в встановлені терміни згідно з договорами поставок – це:

- 1) виробнича програма;
- 2) обсяг виробництва;
- 3) план збуту продукції;
- 4) вірна відповідь відсутня;

38. Засіб забезпечення потреб споживачів, що фінансуються за рахунок Державного бюджету, та поновлення державного резерву – це:

- 1) державний контракт;
- 2) угода;
- 3) портфель замовлень;
- 4) пакет замовлення;

39. Частина продукції підприємства, яка споживатися безпосередньо самим підприємством – це:

- 1) обсяг власних потреб;
- 2) державний контракт;
- 3) портфель замовлень;
- 4) номенклатура підприємства;

40. Перелік назв окремих видів продукції – це:

- 1) номенклатура;
- 2) асортимент;
- 3) портфель продукції;
- 4) вірна відповідь відсутня;

41. Різновидність виробів у межах даної номенклатури – це:

- 1) асортимент;
- 2) номенклатура;
- 3) портфель продукції;
- 4) вірна відповідь відсутня;

42. Номенклатура, яка формується централізованими органами називається :

- 1) централізованою;
- 2) децентралізованою;
- 3) власною;
- 4) виробничою;

43. Виробнича програма розробляється в показниках

- 1) натуральних, трудових і вартісних;
- 2) натуральних;
- 3) вартісних;
- 4) трудових;

44. Продукція, яка виготовлена в плановому або попередньому періодах, що відповідає стандартам, упакована і підготовлена до реалізації – це:

- 1) товарна;
- 2) валова;
- 3) реалізована;
- 4) чиста;

45. Вся продукція у вартісному виразі, що виробляється на підприємстві – це:

- 1) валова;
- 2) реалізована;
- 3) чиста;
- 4) товарна;

46. Формулювання потреби в матеріальних, трудових і фінансових ресурсах необхідна для визначення продукції:

- 1) валової;
- 2) товарної;
- 3) реалізованої;
- 4) чистої;

47. Вартість усіх готових виробів, що були реалізовані та вартість інших виконаних робіт, які входять в товарну продукцію – це продукція:

- 1) реалізована;
- 2) чиста;
- 3) товарна;
- 4) валова;

48. Валова продукція може вимірюватись в :

- 1) в порівняльних та поточних цінах;
- 2) порівняльних цінах;
- 3) в поточних, або діючих цінах;
- 4) всі відповіді вірні;

49. Продукція аграрного підприємства, яка продана за каналами реалізації називається:

- 1) товарною;
- 2) незавершеною;
- 3) валовою;
- 4) вірна відповідь відсутня;

50. Валова продукція аграрних підприємств може бути:

- 1) меншою за товарну продукцію;
- 2) більшою і меншою за товарну;
- 3) більшою за товарну продукцію;
- 4) вірна відповідь відсутня;

51. Максимально можливий випуск продукції на підприємстві за умови виконання завдань з номенклатури, асортименту, якості і максимального завантаження устаткування і виробничої площі, використання сучасних технологічних процесів і форм організації виробництва це:

- 1) виробнича потужність;
- 2) номенклатура продукції;
- 3) виробнича програма;
- 4) вірна відповідь відсутня.

52. Сукупність постійних працівників, які отримали необхідну професійну підготовку та мають досвід практичної діяльності й забезпечують господарську діяльність підприємства – це:

- 1) персонал підприємства;
- 2) трудові ресурси;
- 3) колектив;
- 4) вірна відповідь відсутня;

53. Працівників, які виконують спеціальні інженерно-технічні, економічні та інші роботи, зокрема: інженери, економісти, бухгалтери, інспектори, психологи, соціологи, фізіологи, техніки відносять до категорії:

- 1) спеціалістів;
- 2) службовців;
- 3) робітників;
- 4) керівників;

54. Працівників, які виконують суто технічну роботу, займаються діловодством, обліком, контролем, господарським та технічним обслуговуванням, зокрема: діловоди, обліковці, відносять до категорії:

- 1) службовців;
- 2) спеціалістів;
- 3) робітників;
- 4) керівників;

55. Особливий вид трудової діяльності, здійснення якої потребує певних теоретичних знань та практичних навичок – це:

- 1) професія;
- 2) спеціальність;
- 3) спеціалізація;
- 4) кваліфікація;

56. Штатний розпис - це:

- 1) внутрішній нормативний документ, який визначає перелік посад, що є на даному підприємстві, чисельність працівників за кожною з них і розміри їхніх місячних посадових окладів;
- 2) документ про працівників, що займають керівні посади на підприємствах;

- 3) документ, який визначає різновид трудової діяльності в межах даної професії;
- 4) внутрішній нормативний документ, який визначає чисельність працівників на підприємстві;

57. Відношенням кількості персоналу звільнених з усіх причин до середньооблікової чисельності визначається:

- 1) коефіцієнт обороту кадрів по звільненню;
- 2) коефіцієнт обороту кадрів по прийому;
- 3) коефіцієнт рівня дисципліни;
- 4) стабільність персоналу;

58. Відношення фактично відпрацьованого робочого часу до можливого його річного фонду робочого часу визначають -

- 1) коефіцієнт використання річного фонду робочого часу;
- 2) коефіцієнт обороту кадрів по звільненню;
- 3) коефіцієнт рівня дисципліни;
- 4) фондоозброєність праці;

59. Ефективний фонд робочого часу – це:

- 1) фонд робочого часу, який одержуємо після відрахування з номінального фонду цілоденних втрат робочого часу, неявками з причини хвороби та з дозволу адміністрації тощо;
- 2) календарна кількість днів у плановому році з відрахуванням вихідних і святкових днів;
- 3) календарна кількість днів;
- 4) номінальна кількість днів роботи;

60. Показник ефективності використання трудових ресурсів, який характеризує здатність праці створювати за одиницю часу певну кількість матеріальних благ – це:

- 1) продуктивність праці;
- 2) трудомісткість;
- 3) матеріаломісткість;
- 4) фондомісткість;

61. Кількість виробленої одним працівником продукції в одиницю часу – це:

- 1) виробіток;
- 2) трудомісткість;
- 3) матеріаломісткість;
- 4) фондомісткість;

62. Затрати праці основних і допоміжних працівників, які працюють згідно технологічного процесу складають трудомісткість:

- 1) технологічну;
- 2) обслуговування;
- 3) управління підприємством;
- 4) повну;

63. Процес заохочення людей до ефективної діяльності, спрямованої на досягнення цілей організації шляхом формування мотивів - це:

- 1) мотивація;
- 2) мотив;
- 3) мотиватор;
- 4) потреба;

64. Оплата праці – це:

- 1) всі відповіді вірні;
- 2) грошове вираження вартості та ціни робочої сили, яка виступає у формі заробітку, виплаченого власником підприємства працівнику за виконану роботу;

- 3) винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану ним роботу.
- 4) сума коштів, або плата не грошового характеру, яку виплачує власник працівникові за виконану ним працю;

65. Основна заробітна плата – це:

- 1) оплата праці за виконану роботу відповідно до встановлених норм праці;
- 2) винагорода за працю понад встановлені норми, за трудові успіхи й винахідливість і за особливі умови праці;
- 3) виплати у формі винагород за підсумками роботи за рік, премії за спеціальними системами і положеннями, компенсаційні та інші грошові й матеріальні виплати;
- 4) вірна відповідь відсутня;

66. Заробітна плата, яка встановлюється у вигляді тарифних ставок і відрядних розцінок для робітників та посадових окладів для керівників, спеціалістів і службовців:

- 1) основна;
- 2) додаткова;
- 3) придаткова;
- 4) мінімальна;

67. Законодавчо встановлений мінімальний розмір заробітної плати за просту, некваліфіковану працю, нижче якого не може провадитися оплата за виконану працівником місячну, годинну норму праці (обсяг робіт) – це заробітна плата:

- 1) мінімальна;
- 2) справжня;
- 3) реальна;
- 4) основна;

68. Форма оплати праці, яка передбачає оплату за відпрацьований час:

- 1) погодинна;
- 2) відрядна;
- 3) відрядно - преміальна;
- 4) відрядно – погодинна;

69. Форма оплати праці передбачає залежність суми заробітку від кількості виготовленої продукції за визначений період часу:

- 1) відрядна;
- 2) погодинна;
- 3) підрядна;
- 4) вірна відповідь відсутня;

70. Ресурси, які являють собою засоби тривалого використання, не мають матеріальної (фізичної, натуральної) форми, а використання яких приведе в майбутньому до отримання економічної вигоди – це:

- 1) нематеріальні;
- 2) матеріальні;
- 3) активи;
- 4) вірна відповідь відсутня;

71. Основні фонди – це:

- 1) засоби праці, які мають вартість і функціонують у виробництві тривалий час у своїй незмінній споживчій формі, а їх вартість переноситься працею на вартість готової продукції частинами у вигляді амортизаційних відрахувань;
- 2) предмети праці, які цілком споживаються в процесі виробничого циклу, змінюють або повністю втрачають свою натуральну форму і переносять всю свою вартість на вартість виробленої продукції;

- 3) предмети праці, які цілком або частково споживаються в процесі виробничого циклу, змінюють свою натуральну форму і переносять всю свою вартість на вартість виробленої продукції у вигляді амортизаційних відрахувань;
- 4) засоби праці, які цілком споживаються в процесі виробничого циклу, повністю втрачають свою натуральну форму;

72. Оборотні фонди – це:

- 1) предмети праці, які цілком споживаються в процесі виробничого циклу, змінюють або повністю втрачають свою натуральну форму і переносять всю свою вартість на вартість виробленої продукції;
- 2) засоби праці, які мають вартість і функціонують у виробництві тривалий час у своїй незмінній споживчій формі, а їх вартість переноситься працею на вартість готової продукції частинами у вигляді амортизаційних відрахувань;
- 3) предмети праці, які частково споживаються в процесі виробничого циклу, змінюють свою натуральну форму і переносять частково свою вартість на вартість виробленої продукції;
- 4) засоби праці, які цілком споживаються в процесі виробничого циклу, повністю втрачають свою натуральну форму;

73. Оцінка основних фондів, яка характеризує первісну фактичну вартість основних фондів на момент їх введення в дію – це:

- 1) первісна,
- 2) справедлива;
- 3) сучасна;
- 4) відновна,

74. Сума, за якою об'єкт основних фондів включається до балансу після вирахування суми накопиченої амортизації називається:

- 1) балансовою вартістю;
- 2) сучасною вартістю;
- 3) реальною вартістю;
- 4) ліквідаційна вартість;

75. Втрата засобом праці своїх первісних техніко - експлуатаційних якостей – це вид зносу:

- 1) фізичний;
- 2) моральний;
- 3) частковий;
- 4) змінний;

76. Амортизація це:

- 1) процес перенесення вартості основних фондів на вартість новоствореної продукції з метою їхнього повного відновлення;
- 2) тимчасовий процес перенесення вартості основних фондів на вартість новоствореної продукції з метою їхнього повного відновлення;
- 3) процес перенесення залишкової вартості основних фондів на вартість новоствореної продукції з метою їхнього повного відновлення;
- 4) перенесення частки первинної вартості основних фондів на вартість новоствореної продукції;

77. Норма амортизації це:

- 1) встановлений річний відсоток відшкодування вартості зношеної частини основних фондів, є економічно обґрунтованими і спрямованими на своєчасне відшкодування основних фондів;
- 2) встановлений кварталний відсоток відшкодування вартості зношеної частини основних фондів,
- 3) економічно обґрунтовані суми коштів;
- 4) вірна відповідь відсутня;

78. Метод, за яким сума амортизаційних відрахувань визначається діленням вартості, яка амортизується, на очікуваний період часу використання об'єкта основних засобів – це:

- 1) прямолінійний;
- 2) кумулятивний;
- 3) зменшення залишкової вартості;
- 4) податковий;

79. До показників, які характеризують ефективність використання основних фондів відносять:

- 1) фондівіддача, фондомісткість, рентабельність фондів;
- 2) фондозабезпеченість, фондоозброєність праці;
- 3) фондозабезпеченість, коефіцієнт фізичного зносу;
- 4) фондомісткість, коефіцієнт морального зносу;

80. Відношенням середньорічної вартості основних фондів до обсягу виробляємої продукції визначається:

- 1) фондомісткість;
- 2) фондівіддача;
- 3) фондоозброєність;
- 4) рентабельність фондів;

81. Відношенням обсягу виготовляємої продукції до вартості основних фондів визначається:

- 1) фондівіддача;
- 2) фондомісткість;
- 3) фондозабезпеченість;
- 4) фондоозброєність.

82. Показник, який характеризує величину прибутку в розрахунку на одиницю вартості основних фондів – це:

- 1) рентабельність фондів;
- 2) норма прибутку;
- 3) фондівіддача;
- 4) фондоозброєність.

83. Показник, який характеризує інтенсивність вибуття основних фондів називається:

- 1) коефіцієнт вибуття;
- 2) коефіцієнт екстенсивного завантаження;
- 3) коефіцієнт оновлення;
- 4) коефіцієнт інтенсивного завантаження;

84. Показник, який характеризує частку оновлених основних фондів називається:

- 1) коефіцієнт оновлення;
- 2) коефіцієнт екстенсивного завантаження;
- 3) коефіцієнт вибуття;
- 4) коефіцієнт інтенсивного завантаження.

85. Показник, який характеризує зношену частку основних фондів називається:

- 1) коефіцієнт зносу;
- 2) коефіцієнт оновлення;
- 3) фондівіддача;
- 4) коефіцієнт придатності;

86. Показник, який характеризує рівень озброєності праці основними фондами на підприємстві це:

- 1) фондоозброєність;
- 2) коефіцієнт зносу;
- 3) фондомісткість;

- 4) фондозабезпеченість;

87. Продукція, яка перебуває на різних стадіях процесу її виготовлення, але незавершена у готовому вигляді – це:

- 1) незавершене виробництво;
- 2) валова продукція;
- 3) готова продукція;
- 4) виробничі запаси;

88. Витрати, оплачені в звітному періоді, які належать до майбутнього облікового періоду – це:

- 1) витрати майбутніх періодів;
- 2) сучасні витрати;
- 3) готова продукція у вартісному вираженні;
- 4) грошові кошти;

89. Показник ефективності використання оборотних коштів, який розраховується шляхом ділення виручки від реалізації продукції за певний період на середню вартість оборотних коштів за той самий період це:

- 1) коефіцієнт оборотності;
- 2) коефіцієнт стабільності;
- 3) коефіцієнт ефективності оборотних коштів;
- 4) коефіцієнт завантаження оборотних коштів;

90. Співвідношенням кількості днів у розрахунковому періоді і коефіцієнта оборотності за той же період визначається:

- 1) тривалість одного обороту;
- 2) коефіцієнт оборотності;
- 3) рентабельність оборотних коштів;
- 4) ефективність оборотних коштів;

91. Відношенням прибутку від реалізації продукції до середньорічної вартості оборотних коштів визначається:

- 1) рентабельність оборотних коштів;
- 2) тривалість одного обороту;
- 3) коефіцієнт оборотності;
- 4) норма прибутку;

92. Показник, який визначається як співвідношення суми матеріальних витрат до вартості виготовленої продукції це:

- 1) матеріаломісткість;
- 2) матеріаловіддача;
- 3) коефіцієнт використання матеріальних ресурсів;
- 4) матеріалоозброєність;

93. Фінансова інвестиція - це:

- 1) господарська операція, яка передбачає придбання різноманітних фінансових інструментів;
- 2) господарська операція, яка передбачає придбання будинків, споруд, інших об'єктів нерухомої власності;
- 3) господарська операція, яка передбачає здійснення інвестиційних операцій щодо придбання капітальних інвестицій;
- 4) господарська операція, яка передбачає здійснення капітальних або реальних інвестицій за рахунок доходу (прибутку), отриманого від інвестиційних операцій;

94. Інтелектуальні інвестиції характеризують:

- 1) вкладання в об'єкти інтелектуальної власності, вкладення коштів у ліцензії, патенти, "ноу- хау", наукові розробки тощо;

- 2) характеризують вкладення капіталу в різні фінансові інструменти;
- 3) вкладення коштів у відтворення основних засобів;
- 4) вірна відповідь відсутня;

95. Грошові документи, що засвідчують право володіння і передбачають виплату доходу у вигляді дивідендів чи відсотків це:

- 1) цінні папери;
- 2) кредитні договори;
- 3) патенти;
- 4) сертифікати;

96. Акція - це:

- 1) цінний папір без установленого строку обігу, що засвідчує пайову участь у статутному фонді підприємства, дає право його власникові на одержання частини прибутку у вигляді дивіденду;
- 2) цінний папір, що засвідчує зобов'язання емітента повернути власнику в обумовлений строк номінальну її вартість;
- 3) вид цінних паперів на пред'явника, що розміщуються тільки на добровільних засадах серед населення;
- 4) вид цінних паперів, що засвідчують внесення власниками грошових коштів до бюджету і дають право на одержання фінансового доходу;

97. Ринкова ціна акції - це:

- 1) ціна, за якою акція продається або купується на ринку;
- 2) вартість чистих активів акціонерного товариства;
- 3) вартість, що приходить на одну акцію за балансом;
- 4) встановлена при випуску акції, показує яка частка уставного капіталу відповідає одній акції в момент створення акціонерного товариства;

98. Введення нового продукту – це інновація:

- 1) товарна;
- 2) технологічна;
- 3) організаційна;
- 4) технічна;

99. Комерційна ефективність характеризує:

- 1) результативність витрат у масштабах підприємства, і розраховується як відношення прибутку до собівартості продукції;
- 2) відношення вартості основних фондів до витрат на реалізацію даного проекту;
- 3) відношення ефекту до витрат на оплату праці;
- 4) відношення виручки від реалізації до витрат на оплату праці;

100. Сукупність її властивостей, що характеризують ступінь спроможності продукції задовольняти потреби споживачів це:

- 1) якість;
- 2) конкурентоспроможність;
- 3) стандарт;
- 4) сертифікат;

101. Показники якості продукції, які характеризують придатність продукції до вживання в їжу:

- 1) біологічні;
- 2) технологічності;
- 3) транспортабельності;
- 4) надійності;

102. Показники якості продукції, які характеризують чистоту продукції та її придатність до споживання в їжу людьми або для годівлі тварин з точки зору нешкідливості їх впливу на стан живого організму:

- 1) екологічності;
- 2) технічності;
- 3) транспортабельності;
- 4) надійності;

103. Показники якості продукції, які характеризують ступінь безпеки працівників в процесі її виробництва і виробничого використання.

- 1) безпеки;
- 2) біологічні;
- 3) екологічності;
- 4) надійності;

104. Метод визначення рівня якості продукції використовуючи вимірювальні засоби, визначають фізичні, хімічні, механічні і технологічні властивості продукції:

- 1) лабораторний;
- 2) органолептичний;
- 3) соціальний;
- 4) економіко-статистичний;

105. Діяльність, пов'язана з виробництвом і реалізацією продукції це:

- 1) операційна;
- 2) фінансова;
- 3) інвестиційна;
- 4) надзвичайна;

106. Вартість сировини, матеріалів, напівфабрикатів, палива та енергії, оплата праці відносять до собівартості:

- 1) виробничої;
- 2) повної;
- 3) змінної;
- 4) реалізованої продукції;

107. Основна і додаткова оплата праці, відрахування на соціальні потреби, витрати на утримання устаткування, витрати на паливо відносять до собівартості:

- 1) виробничої;
- 2) повної;
- 3) змінної;
- 4) реалізованої продукції;

108. Виробничу собівартість реалізованої продукції, адміністративні витрати відносять до собівартості:

- 1) повної;
- 2) валової;
- 3) виробничої;
- 4) планової;

109. Витрати на збут, адміністративні витрати відносять до собівартості:

- 1) повної;
- 2) валової;
- 3) виробничої;
- 4) змінної;

110. Частина виручки, що залишається після відшкодування всіх витрат на виробничу й комерційну діяльність підприємства – це:

- 1) прибуток;
- 2) збиток;
- 3) виручка від реалізації;
- 4) вірна відповідь відсутня;

111. Виручка від реалізації, при якій підприємство не має збитків, але ще не має і прибутків – це:

- 1) точка беззбитковості, або поріг рентабельності;
- 2) зиток;
- 3) точка збитковості;
- 4) точка прибутковості;

112. Відносний показник ефективності роботи підприємства, який у загальній формі обчислюється як відношення прибутку до витрат – це:

- 1) рентабельність,
- 2) норма прибутку;
- 3) рівень збитковості;
- 4) рівень беззбитковості;

113. Показник, який обчислюється відношенням загального (чистого) прибутку підприємства до середньорічної вартості активів – це рентабельність:

- 1) активів;
- 2) власного капіталу;
- 3) акціонерного капіталу;
- 4) продажу;

114. Показник, який обчислюється відношенням загального (чистого) прибутку підприємства до суми власного капіталу – це рентабельність:

- 1) власного капіталу;
- 2) активів;
- 3) акціонерного капіталу;
- 4) продажу;

115. Показник, який обчислюється відношенням прибутку від операційної діяльності підприємства до витрат на виробництво і збут продукції – це рентабельність:

- 1) продукції;
- 2) активів;
- 3) власного капіталу;
- 4) операційної діяльності;

116. Ефективність діяльності підприємства це:

- 1) співставлення результату чи ефекту діяльності підприємства з витраченими для його отримання ресурсами;
- 2) співставлення отриманих внаслідок витрачання ресурсів результати;
- 3) отримані в результаті використання основних фондів результати з витраченими матеріальними ресурсами;
- 4) отримані в результаті використання матеріальних ресурсів результати з витраченими матеріальними ресурсами;

117. Збільшення кількості нових робочих місць, рівня зайнятості людей, поліпшення умов праці та побуту, підвищення рівня та комфортності життя характеризує:

- 1) соціальна ефективність;
- 2) економічна ефективність;
- 3) екологічна ефективність;
- 4) науко-технічна ефективність;

118. Конкурентоспроможність підприємства – це:

- 1) можливість ефективної господарської діяльності підприємства та її практичної прибуткової реалізації в умовах конкурентного ринку;
- 2) вміння розробляти стратегію, яка забезпечує високий рівень його конкурентоспроможності;
- 3) орієнтацію діяльності організації на ринок і систематичну співпрацю із споживачами;
- 4) вірна відповідь відсутня;

119. Процес реструктуризації підприємства - це:

- 1) всі відповіді вірні;
- 2) здійснення організаційно-господарських, фінансово-економічних, правових, технічних заходів, спрямованих на реорганізацію підприємства;
- 3) зміна співвідношення окремих галузей та підгалузей, рівня розвитку елементів ринкової інфраструктури на підприємстві;
- 4) перебудова всіх сфер його діяльності, починаючи від виробничо-технічних та організаційних систем і завершуючи фінансовими аспектами і проблемами власності;

120. Визнана господарським судом нездатність боржника відновити свою платоспроможність і задовольнити визнані судом вимоги кредиторів не інакше, як через застосування ліквідаційної процедури – це:

- 1) банкрутство;
- 2) неплатоспроможність;
- 3) фінансова нездатність;
- 4) вірна відповідь відсутня;

**Запитання
для предметної олімпіади
з дисципліни «Економіка підприємства»**

1. Підприємництво, як сучасна форма господарювання.
2. Принципи здійснення, форми і моделі підприємницької діяльності.
3. Типи підприємницької діяльності та їх особливості.
4. Основні форми комерційних підприємств.
5. Мале підприємництво в ринкових умовах.
6. Методологія і методи дослідження.
7. Виробнича програма, її сутність та основні поняття.
8. Основні показники виробничої програми.
9. Виробнича потужність та її роль у виробничій програмі.
10. Ефективність використання виробничої потужності.
11. Характеристика витрат та їх класифікація.
12. Поняття про собівартість виготовлюваної продукції.
13. Кошторис витрат і калькуляція собівартості продукції.
14. Планування і аналіз собівартості продукції.
15. Показники собівартості виготовлюваної продукції
16. Характеристика фінансової діяльності підприємства.
17. Сутність та різновиди доходу підприємства
18. Сутність, види, формування та розподіл прибутку підприємства
19. Система показників рентабельності діяльності підприємства
20. Методика розрахунку точки беззбитковості
21. Сутність та складові маркетингової товарної політики підприємства.
22. Загальна характеристика цін, функції та принципи ціноутворення.
23. Класифікація та види цін.
24. Методи встановлення та регулювання цін на підприємстві.
25. Сутність, цілі та особливості цінової політики підприємств.
26. Поняття, класифікація і структура персоналу.
27. Визначення чисельності окремих категорій працівників.
28. Продуктивність праці.
29. Сутність і цілі кадрової політики підприємства.
30. Мотивація трудової діяльності працівників: види, фактори і методи.
31. Сутність, методи і принципи оплати праці:
32. Форми і системи оплати праці.
33. Сутність, класифікація і структура основного капіталу.
34. Види вартості основних фондів.
35. Спрацювання основних фондів та його види.
36. Амортизація основних фондів.
37. Система показників ефективності, відтворення і використання основних фондів.
38. Сутність і класифікація оборотного капіталу підприємства.
39. Класифікація оборотних засобів.
40. Визначення потреби в оборотному капіталі і джерела фінансування.
41. Ефективність використання оборотного капіталу.
42. Сутність, структура і класифікація інвестицій.
43. Інвестиційна діяльність підприємства.
44. Джерела формування реальних інвестицій.
45. Оцінка ефективності реальних інвестицій.
46. Форми фінансового інвестування.
47. Оцінка ефективності фінансового інвестування.

48. Загальна характеристика інновацій та інноваційної діяльності.
49. Сутність та напрямки науково – технічного прогресу.
50. Економічна ефективність технічних та організаційних нововведень.
51. Якість і конкурентоспроможність продукції.
52. Методи визначення якості продукції та управління якістю продукції
53. Стандартизація і сертифікація продукції.
54. Конкурентоспроможність продукції підприємства.
55. Суть і значення ефективності діяльності підприємства.
56. Вимірювання ефективності діяльності підприємства.
57. Резерви та шляхи підвищення ефективності діяльності підприємства.
58. Конкурентоспроможність як критерій оцінювання ефективності діяльності підприємства.
59. Економічна безпека підприємства: сутність і передумови формування.
60. Фактори впливу на економічну безпеку.
61. Аналіз та оцінювання досягнутого рівня економічної безпеки.
62. Фінансова та інтелектуально-кадрова складові економічної безпеки.
63. Техніко – технологічна, політико – правова складові економічної безпеки.
64. Інформаційна та екологічна складові економічної безпеки.
65. Управління економічною безпекою підприємства.

**Завдання
для предметної олімпіади
з дисципліни «Економіка підприємства»**

1. Розрахуйте середньооблікову чисельність працівників за I та II квартал та за півріччя в цілому.

Місяці	Налічувалось працівників в обліковому складі	у т.ч. підлягає вилученню із облікової чисельності	Чисельність працівників для розрахунку середньооблікової
Січень	258	4	
Лютий	263	3	
Березень	248	4	
Квітень	303	5	
Травень	273	7	
Червень	294	3	

2. Визначити рівень ефективності і забезпеченості основними фондами.

Показники	Базисний рік	Звітний рік	Звітний у % до базисного року
Вартість виготовленої продукції, тис. грн.	220	215	
Середньорічна вартість основних фондів, тис. грн.	325	354	
Середньооблікова чисельність персоналу, чол..	52	49	
Прибуток за звітний рік, тис. грн.	45,5	47,3	

3. Місячний оклад робітника–погодника – 1950 грн. Робітник повинен відпрацювати 21 зміну по 8 годин. Фактично 16 змін відпрацював по 8 годин, а решту - по 7,2 год. За безаварійну роботу передбачена премія у розмірі 15% тарифного заробітку. Розрахуйте заробітну плату робітника.

4. Визначити рівень стану основних фондів.

Показники	Базисний рік	Звітний рік	Звітний у % до базисного року
Середньорічна вартість основних фондів, тис. грн.	275	268	
Вартість виведених за рік фондів, тис. грн.	2,65	2,98	
Вартість введених основних фондів на початок року, тис. грн.	2,86	3,05	
Вартість основних фондів на початок року, тис. грн.	256,3	220,4	
Вартість основних фондів на кінець року, тис. грн.	243,2	215,5	

5. Розрахуйте середньооблікову чисельність працівників за I, II та III декаду місяця та за квітень місяць в цілому

Число місяця	Обліковий склад, чол.	Звільнено, чол.	Прийнято, чол.	Число місяця	Обліковий склад, чол.	Звільнено, чол.	Прийнято, чол.
1	125	1		16	125		1
2	128		2	17	128		
3	125		4	18	125	2	

4	125			19	125	4	
5	123	2		20	123		2
6	126		3	21	126		
7	126			22	126	3	
8	126			23	126		
9	128	3	5	24	128		3
10	125			25	125	5	
11	125		1	26	125		
12	123			27	123	1	
13	125	1	1	28	125		1
14	125			29	125	1	
15	123			30	123		

6. Визначить рівень ефективності використання оборотних коштів за квартал, якщо:
Величина оборотних коштів за місяцями, тис. грн.:

січень	- 225
лютий	- 213
березень	- 240

Вартість валової продукції, тис. грн.

838

Прибуток від реалізації продукції, тис. грн.

370

Рівень товарності, %

85

7. Визначить за допомогою таблиці ефективний фонд робочого часу планового року на 1 працівника, якщо тривалість робочої зміни складає 7,75 год. Також необхідну кількість працівників для виконання робочої програми трудомісткістю 457300 люд. год.

Показники	Плановий рік
1. Число календарних днів на рік	
2. Вихідні і святкові дні:	
у т.ч.: святкові	15
вихідні	103
3. Номінальний фонд робочого часу	
4. Число не виходів (днів)	
у т.ч.: неявки з причин хвороби	3
неявки з дозволу адміністрації	1
прогули	2
відпустки зі службовими обов'язками	4
5. Ефективний фонд робочого часу на плановий рік, днів	
год.	

8. Визначити рівень зношеності основних фондів.

Показники	Базисний рік	Звітний рік	Звітний у % до базисного року
Первісна вартість основних фондів, тис. грн.	280	268	
Витрати поточного і капітального ремонту, тис. грн.	4,9	5,0	
Сума зносу основних фондів, тис. грн.	29,6	26,7	

9. Визначить за допомогою таблиці ефективний фонд робочого часу планового року на 1 працівника, якщо тривалість робочої зміни складає 7,85 год. Також необхідну кількість працівників для виконання робочої програми трудомісткістю 457300 люд. год.

Показники	Плановий рік
1. Число календарних днів на рік	
2. Вихідні і святкові дні:	
у т.ч.: святкові	21

вихідні	95
3. Номінальний фонд робочого часу	
4. Число не виходів (днів)	
у т.ч.: неявки з причин хвороби	3
неявки з дозволу адміністрації	1
прогули	2
відпустки зі службовими обов'язками	3
5. Ефективний фонд робочого часу на плановий рік, днів	
ГОД.	

10. Визначить рівень ефективності використання оборотних коштів підприємства за квартал.

Показники	І квартал
1. Величина оборотних коштів за місяцями кварталу, тис. грн.:	Січень – 230
	Лютий - 235
	Березень – 239
2. Вартість реалізованої продукції, тис. грн.	1138
3. Прибуток від реалізації продукції, тис. грн.	350

11. На підприємстві згідно з графіком відпусток на плановий рік отримано таку інформацію про тривалість відпусток робітників. За допомогою таблиці розрахуйте середню тривалість відпусток на плановий рік.

Тривалість відпусток, днів	Питома частка робітників, які мають відпустку відповідно тривалості, %	Кількість робітників, які мають відпустку відповідно тривалості, чол.
21	10	
24	25	
25	30	
26	35	
Всього:	100	350

12. Вартість валової продукції підприємства за звітний рік склала 1230 тис. грн. Виробничі витрати на виготовлення продукції дорівнювали – 865 тис. грн., середньорічна вартість оборотних коштів – 485 тис. грн. Рентабельність виробництва склала 15%, рівень товарності – 95%.

Визначити коефіцієнт оборотності оборотних коштів, тривалість одного обороту і норму прибутку, якщо у даному господарстві на 1 грн. основних фондів припадає 0,15 грн. оборотних.

13. Використовуючи дані звітнього балансу робочого часу і додаткові дані за балансом на плановий рік розрахувати баланс робочого часу за звітний і плановий рік в люд.-днях, якщо середня чисельність працівників за списком складає 500 чол.

Баланс робочого часу

Показники	За звітний рік		На плановий рік
	Всього, люд.-днів	У середньому на 1 працівника, днів	
алендарний фонд робочого часу		365	365
2. Святкові та вихідні дні		112	115
3. Дні чергової відпустки		20	збільшено на 5%
4. Відпустка за вагітністю і пологами		38	на фактичному рівні
5. Навчальні відпустки		4,2	скорочено на 20%

6. Невихід за хворобою		6	скорочено на 10%
7. Інші невиходи, які дозволені законом		1,4	на фактичному рівні
8. Прогнули		0,2	не плануються
Фактично відпрацьовано (визначити)			

14. Визначить рівень ефективності використання оборотних коштів підприємства за квартал.

Показники	II квартал		
	квітень – 230	травень - 235	червень – 239
1. Величина оборотних коштів за місяцями кварталу, тис. грн.:			
2. Вартість реалізованої продукції, тис. грн.	1138		
3. Прибуток від реалізації продукції, тис. грн.	350		

15. Розрахуйте показники використання персоналу (коефіцієнт обороту кадрів, плинність персоналу, коефіцієнт стабільності, рівень дисципліни) використовуючи наступні дані:

Середньооблікова чисельність персоналу за кварталами:	
I	215
II	213
III	246
IV	218
Прийнято працівників за рік	17
Звільнено працівників за рік з усіх причин	19
Фактично відпрацьовано за рік, днів	212
Кількість неявок на роботу, люд.-днів	3237

16. За показником абсолютної ефективності капітальних вкладень визначити оптимальний варіант.

Показники	Варіант		
	1	2	3
Потужність, тис. тон.	13,5	12,8	14,3
Прибуток, тис. грн.	5380	4910	5580
Питомі капіталовкладення, грн./т.	156	161	173

17. Валова продукція підприємства за звітом склала 1765 тис. грн., а за планом збільшиться на 7%.

Визначити середньорічний, середньоденний і середньогодинний виробіток на одного працівника за планом, якщо:

- середньооблікова чисельність персоналу – 324 чол.;
- ефективний фонд робочого часу – 1871 год.
- тривалість робочого дня – 8 год.

18. Вибрати найбільш ефективний варіант здійснення капітальних вкладень за зведеними витратами.

	I варіант	II варіант
Річний випуск продукції, тис. шт.	100	200
Собівартість одиниці продукції, грн.	25	10,0
Капітальні вкладення, тис. грн.	20	40
Нормативний коефіцієнт ефективності капітальних вкладень	0,12	0,12

19. Середня кількість робочих днів за рік – 246, середня тривалість робочого дня – 7,95 години. За рік вироблено товарної продукції на 18500 тис. грн. Чисельність персоналу в середньому за рік – 900 чол.

Визначити середньорічний, середньоденний і середньогодинний виробіток на одного працівника.

20. Вибрати найбільш ефективний варіант здійснення капітальних вкладень за зведеними витратами.

	I варіант	II варіант
Річний випуск продукції, тис. шт.	100	200
Собівартість одиниці продукції, грн.	25	10,0
Капітальні вкладення, тис. грн.	20	40
Нормативний коефіцієнт ефективності капітальних вкладень	0,12	0,12

21. Валова продукція підприємства за звітний рік склала 2870 тис. грн., при цьому середньорічна чисельність працівників – 246 чол., ефективний фонд робочого часу склав – 235 днів, тривалість зміни – 7,75 години. Визначити продуктивність праці та трудомісткість продукції.

22. Визначити кращий варіант впровадження заходу при таких показниках капітальних вкладень і собівартості річного випуску продукції:

1 варіант: $K_1 = 1,1$ млн. грн.; $C_1 = 1,15$ млн. грн.;

2 варіант: $K_2 = 1,4$ млн. грн.; $C_2 = 1,05$ млн. грн.;

3 варіант: $K_3 = 1,5$ млн. грн.; $C_3 = 1,0$ млн. грн.;

$E_n = 0,15$

Критерієм є мінімум приведених витрат.

23. Використовуючи дані визначити абсолютний приріст продуктивності праці в плановому періоді:

Показники	Базисний рік	Плановий рік
Чисельність персоналу, чол.	223	230
Вартість валової продукції, тис. грн.	1830	1935

24. Впровадження прогресивної організації обслуговування робочих місць в дало змогу знизити собівартість продукції на 11%. Річний обсяг випуску становив 200 тис виробів. Собівартість одиниці продукції до впровадження дорівнювала 37,7 грн./од. Визначити умовно річну економію.

2.1. За звітний рік обсяг валової продукції склав 3500 тис. грн., чисельність робітників – 50 чол. У плані на рік обсяг валової продукції збільшиться на 15%, продуктивність праці – на 7%. Визначити плановий обсяг валової продукції, продуктивність праці, чисельність працівників.

25. Вдосконалення організації виробництва, яке заплановано до реалізації з березня місяця призводить до зниження собівартості продукції на 13%. Собівартість продукції до нововведення складала 23грн./од. Визначить економію до кінця року, якщо обсяг випуску продукції склав 300 тис. од.

26. За планом обсяг валової продукції – 4782 тис. грн., продуктивність праці одного робітника – 4200 грн. Планом передбачається зменшення чисельності робітників на 64 чоловіка. Визначити абсолютну зміну продуктивності праці.

27. Планом передбачено проведення організаційно заходів, які підвищать випуск продукції з 13 тис. до 14,5 тис. тон. на рік та зменшаться витрати на виготовлення 1 тони продукції на 14%, якщо базові витрати склали 27 грн. Гуртова ціна на одиницю продукції становить 61 грн., а також капітальні вкладення – 178 тис. грн. Визначити коефіцієнт ефективності і строк окупності нововведень.

28. За звітний рік обсяг валової продукції склав 3800 тис. грн., чисельність робітників – 75 чол. У плані на рік обсяг валової продукції збільшиться на 12,5%, продуктивність праці – на 7%. Визначити плановий обсяг валової продукції, продуктивність праці, чисельність працівників.

29. Здійснення реконструкції заводу та впровадження нової технології дає змогу збільшити випуск виробів на 25%. Обсяг виробленої продукції до реконструкції складає 80 тис. од. Визначити приріст прибутку підприємства.

Вихідні дані	До реконструкції	Після реконструкції
Ціна одного виробу, грн.	250	250
Собівартість виготовлення виробу, грн.	180	150

30. Розрахуйте денний і річний фонд заробітної плати, якщо трудомісткість виготовлення продукції в плані на рік і середні годинні ставки наведені в таблиці. Кількість робочих днів складає - 250. Середня тривалість робочої зміни дорівнює 7,8 год.

Показники	Розряди:					Разом
	II	III	IV	V	VI	
1. Трудомісткість виготовлення продукції, шт./год.	30	60	110	40	27	x
2. Середня розцінка на продукцію, грн.	2,46	2,51	2,56	2,63	2,7	x
3. Денний тарифний фонд, грн.						x
4. Річний фонд заробітної плати, тис. грн.						
5. Доплати від денного фонду до річного фонду заробітної плати, 7%						
6. Загальний річний фонд заробітної плати, тис грн.						